

HLADAN TUŠ

(...ili zašto mi je drago što Jelko Kacin neće biti na čelu Delegacije Evropske komisije u BiH)

Posljednijih dana poslovna scena u Bosni i Hercegovini zaokupljena je odlaskom slovenačkog trgovačkog lanca *Tuš* iz naše zemlje. Da se razumijemo, slovenački *Tuš* nije prvi trgovački lanac koji nestaje sa tržišta BiH, ali način odlaska je, u najmanju ruku, diskutabilan. Dobavljačima je poslano obavještenje mailom da zatvaraju sve prodavnice u BiH, oko 600 radnika ostavljaju bez posla, dobavljačima duguju 20 miliona KM, *Upravi za indirektno oporezivanje BiH* nekih 700.000 KM, sumnja se da su kroz povrat PDV-a također varali. Ugasili su web stranicu, telefone, mobitele. Ne javljaju se na pozive medija, dobavljača, radnika...

Oni koji se u to razumiju, kažu da se od prodaje objekata *Tuša* neće moći namiriti sva njihova dugovanja, jer vrijednost objekata je oko 5-6 miliona KM. Kada sam pitala šta se desilo sa trgovinama *Tuš*, oni koji puno bolje od mene razumiju trgovačke i robno-novčane tokove su mi kratko rekli da se narodnim rječnikom rečeno radi o - pljački. Tipa, veliki trgovački lanac dođe u zemlju poput BiH, uzme robe u vrijednosti 20-30 miliona KM, ne plati redovno dobavljačima, pare obrće ili tek drži na banci (ne u bosanskoj, sigurno) i onda krenu izgovori tipa nestabilno okruženje (kao da smo 2008. godine kada je *Tuš* proglašen investitorom godine u BiH bili nešto stabilniji???) i poplave (prodajne objekte drugih trgovačkih lanaca i granapa, poplave su, jelte, zaobišle)...

No, ko je malo pažljivije pratio situaciju sa kompanijom *Tuš* i njenim vlasnikom Mirkom Tušem, nekada najbogatijim Slovincem, nije se pretjerano iznenadio razvojem situacije u BiH. *Tuš* i njegov *Tuš* su, naime, na rubu bankrota barem dvije godine. Bankama povjericima duguje oko 400 miliona eura, a krajem jula ove godine jedva je dogovorio restrukturiranje svojih obaveza. Iskreno, boli me briga i za jedan i za drugi *Tuš*...

Ali me itekako briga za oko 600 radnika koji su ostali bez posla, za dobavljače, za neplaćeni PDV. Ljudi danima traže pomoć od državnih institucija, pravne i zakonske mehanizme da se zaštite... *UIOBiH* provodi istragu, ministarstva i tužilaštva štute, štiti *FIPA* i *Vijeće stranih investitora*. Nekako me sve vratilo na slučaj *Trailand*, sjećate se, to su oni što su gradili *Altu*, ostali dužni nekih šest miliona KM u BiH, direktor napustio BiH (inače, jedno vrijeme je dotični bio na čelu *Vijeća stranih investitora u BiH*???) Firme koje su sudskim putem tražile naplatu dugovanja imale su priliku na svojoj koži osjetiti svu (ne)sposobnost bh. pravosudnih institucija. *Altu* je preuzela kompanija iz Austrije???) A tek rijetki se, ponekada, sjete ovog slučaja. Želim vjerovati da će radnici i dobavljači kompanije *Tuš* biti zaštićeni. I, ne znam zašto, ali nešto mi drago što slijedeći šef *Delegacije Evropske komisije* u BiH neće biti Jelko Kacin... **B**

Aida Delić,
glavna i odgovorna urednica